

Z ČINNOSTI FARMACEUTICKÝCH SPOLEČNOSTÍ

● Tradiční setkání lékárníků v Malenovicích pod Lysou horou

Beskydský slet lékárníků, pořádaný Sekcí veřejného lékárenství České farmaceutické společnosti ČLS JEP, proběhl letos již po jedenácté v krásném prostředí panenské přírody v Hotelu Petr Bezruč v Malenovicích pod Lysou horou 17. dubna 2010.

Poslední roky míváme vždy plno již před uzávěrkou přihlášek. Účastníci se sjíždí nejen z Moravskoslezského regionu, ale i z celé republiky. Akce probíhá vždy v sobotu odpoledne, odborný program trvá šest hodin. Letos jsme zvolili téma „Farmakoterapie jako jedna z hlavních léčebných metod v medicíně“. Všeobjímající téma jsme naplnili třemi hodinovými přednáškami. První zpracovali prof. Pavel Anzenbacher a dr. Jan Strojil z Farmakologického ústavu LF UP v Olomouci na téma genetika a lékové interakce. Vysvětlili některé dědičné dispozice k nežádoucím účinkům a vzájemným interakcím mezi léčivy. Dr. Michal Prokeš z Prahy, spoluautor kompendia lékových interakcí firmy Infopharm, pohovořil o mnoha interakcích léčiv v konkrétních klinických situacích a zajímavých kazuistikách. Kolegové Mgr. Josef Malý

a Mgr. Martin Doseděl z hradecké farmaceutické fakulty pak seznámili účastníky se svým průzkumem ohledně generické substituce. Zajímavý byl pohled lékařů, lékárníků ale i pacientů na možnosti náhrady či záměny za jiný, ekvivalentní léčivý přípravek. Přednáška proběhla interaktivně, účastníci se zapojovali pomocí hlasovacích zařízení.

V závěru programu proběhla živá beseda s prezidentem České lékárnické komory PharmDr. Stanislavem Havlíčkem, který patří již k tradičním hostům podobně jako předchozí prezidenti.

Po programu následovalo příjemné pohoštění s kuloárovými diskuzemi. Vše zajišťovala laskavá distribuční firma Phoenix, která je tradičním generálním sponzorem díky ředitelce moravských závodů kolegyni Mgr. Radce Urbanové.

Večerní program je rovněž tradiční. K tanci a poslechu hrála cimbálová muzika Radka Golase z Frenštátu. Po počáteční nesmělosti se lékárníci roztančili do úžasných kreací a protančili se až do časného rána. Zapomněli tak aspoň na chvíli na stinné stránky své profese, které jim často způsobuje státní správa a liberálnost českého trhu s léčivy.

Nedělní ráno pak patří výstupu lékárníků na 1323 metrů vysokou Lysou horu. Letos nám přálo krásné počasí. Srdečně vás zveme na příští ročník.

P. Grodza

● XIV. pracovní den klinické farmacie

Dne 4. června 2010 proběhl v pražském Lékařském domě XIV. pracovní den klinické farmacie (PDKF). Přestože v České republice má klinická farmacie jako obor v pregraduální výuce farmaceutů dlouholetou tradici (již od poloviny 70. let minulého století), do praktického života se postupně rozšiřuje až nyní. Napomáhají tomu požadavky na akreditace zdravotnických zařízení, ve kterých se klade mimo jiné důraz na bezpečnou a racionální farmakoterapii. V některých zdravotnických zařízeních díky tomu nově vznikla samostatná oddělení klinické farmacie například ve FN Na Bulovce nebo v Nemocnici Na Homolce

V první části pracovního dne zazněla z úst předsedkyně Sekce klinické farmacie České farmaceutické společnosti PharmDr. Daniely Fialové, Ph.D. základní koncepce oboru klinické farmacie. Bylo jasně řečeno, že klinická farmacie je zejména klinickým oborem a hlavním cílem specializačního vzdělávání v oboru klinická farmacie je příprava samostatně pracujícího klinického

odborníka, který je schopen začlenit se do práce lékařského týmu jako rovnocenný spolupracovník lékařů specializovaných oborů. Je oprávněn k samostatnému provádění specializovaného komplexního farmakoterapeutického managementu, jehož výsledkem je minimalizace rizik a maximalizace účinnosti léků při zohlednění všech klinických a laboratorních výsledků pacientů, tedy individualizace a optimalizace farmakoterapie konkrétních pacientů, ale také racionalizace lékové politiky zdravotnických zařízení a jejich oddělení, dále vytváření standardů směřujících k bezpečnému podávání farmakoterapie na odděleních atd. Nastavení moderní specializační odborné přípravy v oboru klinická farmacie odpovídá potřebám zdravotnických zařízení a akreditačnímu procesu.

Ve druhé části PDKF zazněly přednášky věnované obsahu práce klinického farmaceuta v konzultační činnosti směřované k pacientovi – PharmDr. Alena Linhartová, v informační činnosti směřované k lékaři – Mgr. Josef Malý a zejména v některých klinických oborech:

1. v terapeutickém monitoringu léčiv – PharmDr. Milada Halačová, Ph.D.
2. v onkologii – Mgr. Jana Gregorová
3. v hematologii – PharmDr. Dana Syrová

4. v geriatrii – PharmDr. Daniela Fialová, Ph.D.

5. v paliativní péči – Mgr. Jana Gregorová

Jednotlivé prezentace odborníků v klinické farmácii jasně dokumentují nutnost další specializace v rámci klinické farmacie.

PDKF naznačil rostoucí zájem o specializaci v oboru klinická farmacie, naznačil množství již vykonané práce na koncepci a základních standardech klinické farmacie, ale také velké množství práce, které je před námi tak jako před každým novým rozvíjejícím se oborem.

Klinická farmacie je oborem, o jehož existenci v Čes-

ké republice není ani mezi odbornou lékařskou veřejností stále velké povědomí a často dochází k mylnému zaměňování specialistů (nemocniční lékárník není klinickým farmaceutem). Klinický farmaceut je specialista, který prochází specifickým, náročným a klinicky orientovaným specializačním výcvikem a je ideálním kandidátem pro splnění všech požadavků, které jsou kladeny na odborníka na kompletní farmakoterapeutický management v rámci akreditací zdravotnických zařízení.

J. Gregorová

● Zasedání Výboru České farmaceutické společnosti v období květen – červen 2010

Následující zpráva zahrnuje poslední dvě jednání Výboru ČFS konaná v měsících květnu a červnu na Farmaceutické fakultě UK v Hradci Králové.

Na druhém letošním zasedání **6. května 2010** výbor jednal o problematice členských poplatků a jejich úhradě pro tento rok. Výbor ČFS projednal i návrh harmonogramu voleb do ČFS, které se budou konat ve druhém pololetí roku 2010. Při této příležitosti byl doplněn text dopisu předsedům odborných sekcí s instrukcemi o harmonogramu voleb do výboru ČFS a do výborů jeho sekcí. Dopis bude zveřejněn na webových stránkách a v časopisu společnosti. Sekce volí do výboru 5 členů, spolky 3 členy. Funkční období nového výboru ČFS začíná 1. ledna 2011. ČFS zavádí elektronickou aplikaci členství v naší společnosti a v sekcích, kterou se plánuje zprovoznit 15. května 2010. Členové tak budou mít možnost ověřit své členství v sekcích a doplnit své e-mailové adresy.

Při jednání o zahraničních aktivitách ČFS přítomní vyslechli informaci předsedy prof. L. Jahodáře o zahájení XII. symposia ISOPP (International Society of Oncology Pharmacy Practitioners), které se konalo 5.–8. května 2010 v hotelu Clarion v Praze.

Výbor diskutoval možnost prezentace ČFS na kongresu Mezinárodní farmaceutické federace (FIP) v roce 2011. S touto možností oslovila FIP jednotlivé členské společnosti dopisem. Pro letošní účast na kongres FIP 2010 v Lisabonu schválil výbor dva účastníky, jeden z nich bude ČFS zastupovat i na zasedání Rady FIP. Materiály k pořádanému kongresu jsou k dispozici u prof. Jahodáře. Zástupce ČFS se zúčastní i zasedání Rady Evropské federace pro farmaceutické vědy (EUFEPS) v červnu 2010 v Budapešti. Jeden účastník je vyslán na kongres Communications about Drug Safety, konaný v květnu 2010 ve Smolenicích na Slovensku.

V rámci komunikace s MZ ČR výbor společnosti projednal, odsouhlasil a doporučil Rámcový program pro získání specializační způsobilosti v oboru příprava ra-

diofarmak pro odborné pracovníky v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků. Výbor rovněž vyjádřil kladné stanovisko k návrhu nového vzdělávacího programu Klinická farmacie. V tomto oboru výbor ČFS podporuje návrh na zřízení 10 rezidenčních míst. Na základě výzvy ČLS se ČFS zúčastní odborné diskuze při tvorbě standardů. Prof. J. Vlček, Mgr. J. Kotlář a dr. P. Grodza připraví seznam výkonů.

Bude prověřena doba platnosti ochranné známky loga ČFS, v případě vypršení lhůty je potřeba zaplatit příslušnou částku.

Předsedkyně sekce dějin farmacie dr. M. Lisá vznesla návrh na zakoupení ručně psaného receptáře z bývalé jihlavské lékárny. Ve spolupráci s doc. V. Ruskem bude zjištěna a posouzena jeho cena.

Výbor vzal na vědomí, že od února 2010 se do ČFS přihlásilo 7 nových členů.

Třetí letošní zasedání výboru ČFS se konalo **14. června 2010**. Byly zkontrolovány jednotlivé body z minulé schůze a vyřešena korespondence ČFS za poslední období.

Členové ČFS mají možnost ověřit své členství v sekcích a doplnit své kontaktní adresy buď přímo v oddělení členské evidence ČLS, nebo elektronicky po přihlášení do členské databáze ČLS – informace je vystavena na webových stránkách.

V rámci jednání o zahraničních aktivitách informoval předseda ČFS prof. L. Jahodář výbor o průběhu XII. symposia ISOPP (International Society of Oncology Pharmacy Practitioners), které se konalo 5.–8. května 2010 v hotelu Clarion v Praze. Výbor ČFS dodatečně souhlasil s delegováním dvou zástupců sekce Nemocničního lékařství na kongres FIP 2010 do Lisabonu koncem srpna 2010. Rovněž finančně podpořil zahraniční cestu dvou zástupců této sekce do Lugana na Valnou hromadu EAHP (Evropské asociace nemocničních lékárníků) konanou 10.–13. června 2010. Evropská federace pro farmaceutické vědy (EUFEPS) kontaktovala výbor ČFS v otázce spolupráce na přípravě „Veletrhu farmaceutických věd“ (PharmSciFair 2011), který výbor EUFEPS naplánoval do Prahy na termín 13.–17. června 2011 (Kongresové centrum Praha). O tomto rozhodnutí konat tuto akci v Praze nebyl výbor ČFS předem informován. Letošního zasedání Rady EUFEPS 20. června 2010 v Budapešti se zástupce ČFS nezúčastní.

Výbor byl informován o hospodaření časopisu Česká

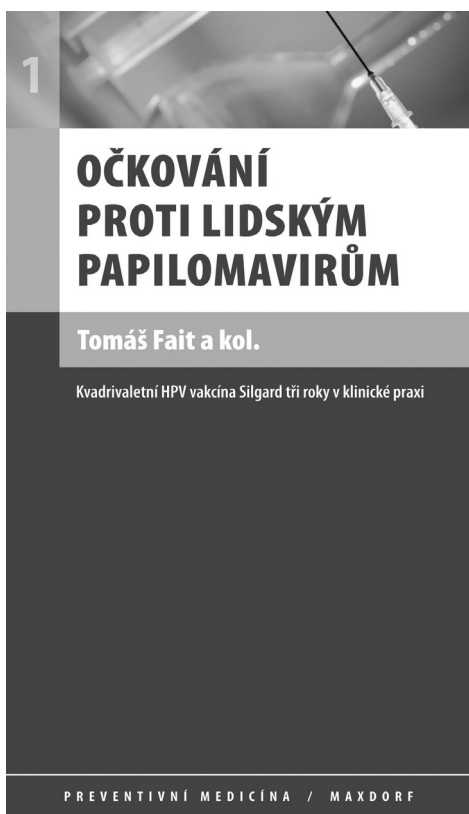
a slovenská farmacie. Za rok 2009 skončil časopis s nepatrným schodkem (pozitivně se projevil finanční příspěvek Slovenské farmaceutické společnosti). Za první čtvrtletí došlo opět k finančnímu propadu hospodaření časopisu, nejsou však dosud započítány výnosy z předplatného a z inzerce. Bude potřeba dokončit přípravu smlouvy mezi ČFS a SFS ohledně ekonomických a dalších vztahů obou společností k společnému časopisu.

Pro letošní volby do výboru a sekci ČFS byl vypracován harmonogram a zveřejněn na webových stránkách ČFS. Mgr. J. Kotlár informoval o jednání na MZ ohledně situace se vzdělávacími programy specializačního vzdělávání a postavení nemocničního lékárenství. ČFS se na základě výzvy ČLS zúčastní odborné diskuze při

tvorbě standardů. Zástupci výboru ČFS připraví podklady pro seznam výkonů. V otázce návrhu na zakoupení ručně psaného receptáře z bývalé jihlavské lékárny, výbor ČFS vyzval dr. M. Lisou, aby ve spolupráci s doc. V. Ruskem zjistila jeho předběžnou cenu. Závěrem zasedání výbor projednal některé další administrativní záležitosti a korespondenci. Vědecký sekretář prof. P. Solich informoval, že od května 2010 se do ČFS přihlásilo 6 nových členů.

Příští schůze výboru ČFS byla stanovena na 16. září 2010 v 10 hodin na Farmaceutickou fakultu UK do Hradce Králové.

P. Komárek

Očkování proti lidským papilomavirům

Tomáš Fait a kol.

Maxdorf 2009, 118 str.
edice Preventivní medicína, sv. 1
ISBN: 978-80-7345-204-9
cena: 195 Kč
formát: 110 × 190 mm, brož.

Anotace:

Očkování proti infekci lidskými papilomaviry je ve svém důsledku prvním očkováním proti nádorovému onemocnění člověka vyvíjené s tímto primárním cílem. Mohutné klinické studie a tři roky klinické praxe s kvadrivalentní očkovačnou látkou Silgard® ukázaly účinnost a bezpečnost očkování proti lidským papilomavirům typu 6, 11, 16 a 18. Užití kvadrivalentní vakcíny přináší ochranu proti 80 % karcinomů hrdla děložního, cervikálním, vaginálním i vulvárním nádorovým a přednádorovým lézím, ale současně i proti benigním lézím se sklonem k rekurenci jako jsou genitální bradavice. Cílem předkládané knihy je nejen podat kompletní přehled dostupných klinických dat očkování, ale současně i podat základní informace o biologii HPV virů, etiopatogenezi

základních HPV lézí, imunologii očkování, srovnání dostupných očkovačných látek, právních i psychologických aspektů očkování.

Objednávky zasílejte e-mailem nebo poštou: Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226, e-mail: nts@cls.cz. Na objednávce laskavě uveďte i jméno časopisu, v němž jste se o knize dozvěděli